

Tate Gallery Saint Ives slaví desáté narozeniny

Bronzové skulptury Barbary Hepworthové v zahradě jejího ateliéru. Vlevo na snímku je altánek, ve kterém často přenocovala.

FOTO: JAROSLAV BERÁNEK

Právě před deseti lety otevřel princ Charles v malém přístavním městečku Saint Ives, v nejzápadnějším koutu Anglie v hrabství Cornwall, druhou mimolondýnskou odbočku světové galerie Tate, která vlastní největší sbírku moderního umění v Británii. Vznik galerie v rybářském přístavu nebyl náhodný. Již koncem dvacátých let minulého století se stal „mekkou“ britské výtvarné avantgardy.

A právě zejména pro prezentaci výtvarného umění, které bylo vytvořeno v Cornwallu nebo je s ním spojené, byla galerie zřízena. Je tak pravděpodobně jednou z mála na světě, která byla založena díky „geniu loci“. A je možná i jednou z nejhezčích. „Neznám krásnější budovu pro malou galerii než sídlo Tate v Saint Ives,“ tvrdí například sedmdesátiletá Joan, která do městečka jezdí

pravidelně již léta na kursy malování a kreslení.

Budovu galerie navrhli britští architekti Eldred Evans a David Shalev, kteří sami sebe označují „za pravověrné modernisty“. „Jsme přesvědčeni, že pro přetrvání architektury je důležité, aby byla zasazena v čase i místě,“ říkají architekti. Sídlo galerie vzniklo jen kousek od pláže, kterou omílají nespoutané vlny Atlantiku, na místě původního plynojeemu. Právě jeho kruhový tvar je inspiroval k návrhu vstupní rotundy. Hlavní část budovy galerie zase koresponduje s obytnými domky, které byly postaveny podél pláže po druhé světové válce.

K letošní oslavě svých desátých narozenin nemohla galerie zvolit lepší způsob než výstavu prací jedné z nejvýznamnějších světových sochařek 20. století Barbary Hepworthové. Její umění není o nic menší

než tvorba velikána moderního sochařství Henryho Moora, s kterým se dobře znala. Ostatně s některými formami přišla ještě před ním. Rodačka z opačného konce Anglie, narodila se v Yorkshiru roku 1903, žila v Saint Ives od roku 1939. Tam také v roce 1975 při požáru svého ateliéru zemřela. Expozice, v níž se organizátorům podařilo představit unikátní kolekci nejen skulptur, ale i kreseb Barbary Hepworthové, je tak zároveň připomenutím stého výročí sochařčina narození. Její práce jsou vystaveny ve všech pěti sálech galerie a také ve vstupní rotundě. Návštěvníci, kteří by byli umě-

ním již unaveni, si mohou odpočinout v malé kavárničce na střeše galerie, z přilehlé terasy je pak nádherný výhled na Atlantik.

K úplnému poznání jejího díla je však třeba navštívit také ateliér, který byl po požáru zrekonstruován a podle přání sochařky přeměněn na její muzeum. Je vzdáleno jen pouhých pět minut pěšky od galerie, k níž dnes patří.

Ateliér Barbary Hepworthové, který byl od roku 1950 také jejím domovem, byl upraven do původního stavu. Na stěně visí její pracovní plášť, v proutěném křesle odpočívá kočka. Okolo sochařské náčiní, kamenné kvádry... V zahradě, z níž je vidět na nedaleký Atlantik, je možné nejlépe vychutnat tvorbu „bohyň malých věcí“, jak sochařku nazval britský list The Sunday Times. Výtvarnice dokázala přetvořit své životní prožitky nebývalým způsobem do kamene, dřeva i bronzu.

Zájem o galerii v Saint Ives daleko překonal očekávání. Milióntého návštěvníka přivítala již v roce 1998, o deset let dříve, než její vedení předpokládalo... V současnosti ji ročně navštíví kolem 250 tisíc lidí. Galerie se však nezaměřuje jen na výstavní činnost, organizuje také vzdělávací programy, spolupracuje s více než stovkou škol v jihozápadní Anglii. A pro turisty se stala stejným lákadlem jako přilehlé pláže.

JAROSLAV BERÁNEK

INFORMACE

Tate Gallery St. Ives,
Porthmeor Beach,
St. Ives, Cornwall,
TR26 1TG
e-mail: information@tate.org.uk

Otevřeno je denně od března do října od 10 do 17.30 hodin, od listopadu do února od 10 do 16.30 hodin a v pondělí je zavřeno.
www.tate.org.uk/stives/